

Eervolle vermelding bij Bredase Vredesprijs 2009

Voor de zevende keer organiseerde het COS Brabant, Centrum voor Internationale Samenwerking, de uitreiking van de Bredase Vredesprijs. De prijs is ingesteld om aandacht te schenken aan vrede en mensenrechten op lokaal of mondiaal niveau en aan de mensen die zich daarvoor belangeloos inzetten, die buiten de schijnwerpers werken t.b.v. een vreedzame samenleving.

De uitreiking vond plaats op 24 september op de Koninklijke Militaire Academie te Breda, tijdens de landelijke Vredesweek. In de jury zaten mevrouw M.J. Bodoin-van Hoeve, raadslid voor het CDA (voorzitter), dhr. R.H. Scheffer, plaatsvervangend gouverneur van de KMA en dhr. Drs. W.C.H. Brandt, adviseur van de Raad van Bestuur van de Stichting Surplus. De penningmeester Sjaak ten Hove en Luuk Meijers, zoon van Roel en Marianne, woonden deze bijzondere bijeenkomst bij, aangezien Roel en Marianne zelf op dat moment in Kenia verbleven.

De eerste plaats ging naar mevrouw M. Frankfoorder. Zij zet zich op vele manieren in, vooral voor een betere wereld in Roemenië. Als tweede kwam de Stichting Harambee uit de bus met een eervolle vermelding. Daar zijn we uiteraard heel blij mee en zien dit als een stimulans om door te gaan met het werk in Kenia voor een betere toekomst voor de vele kinderen die minder kansen krijgen dan wij onze kinderen hier kunnen bieden.

Overhandiging eervolle vermelding aan Sjaak ten Hove

Bezoek aan Nederlandse ambassadeur in Nairobi

Bij het laatste bezoek van Roel en Marianne aan Kenia in augustus/september hebben zij een leuk bezoek gebracht aan de Nederlandse ambassade in Nairobi.

Eerst was er een oriënterend gesprek met een Keniaanse medewerker van de ambassade; daarna maakten zij kennis met de huidige Nederlands ambassadeur, mevrouw Laetitia van de Assum.

Zij was bijzonder geïnteresseerd in het werk van de stichting en in de toekomst wil zij graag een keer de openingshandeling verrichten van een project van ons. Ook hebben we kort met haar gesproken over vooral de behoefte aan goede technische scholen. Het is van belang dat de ambassade weet van onze activiteiten en dat met elkaar hierover van gedachte gewisseld kan worden.

KILI4KIDS

In maart 2009 beklommen 14 mensen van Stichting Kili4Kids, een initiatief van fysiotherapiepraktijk Spine-Care, het dak van Afrika. Het was een zware expeditie van 7 dagen lang naar de bijna 6000 m. hoge top van de Kilimanjaro. Kili4Kids heeft tot doel het financieel ondersteunen van organisaties die werkzaam zijn in ontwikkelingslanden door het organiseren van sponsoractiviteiten en evenementen met een sportieve achtergrond. Bedrijven en particulieren hebben in totaal € 22.000 gedoneerd. De opbrengst wordt gelijk verdeeld tussen Stichting Sibusiso t.b.v. gehandicapte kinderen in Tanzania en onze stichting. Wij willen alle deelnemers hartelijk bedanken voor deze schitterende prestatie van formaat! De bijdrage zal worden besteed aan de nieuw te bouwen school in Naitiri. Wij zullen er zorg voor dragen dat het geld goed zal worden besteed.

Op de top!

Computers voor Bukolwe

Op een landelijke Keniadag vorig jaar kwamen wij in contact met een medewerker van de Keniaanse ambassade in Den Haag. Een jonge Keniaan die zijn werkzaamheden net was begonnen en met zijn gezin in het koude Nederland was beland. Hij vertelde ons dat hij opgegroeid was in Butere, een plaatsje vlak bij Mumias, waar wij actief zijn met onze projecten. Hij bleek een bekende te zijn van onze partner John Were, dus het ijs was snel gebroken. Deze man helpt regelmatig een middelbare school in Butere met een financiële bijdrage. Hij vroeg ons of wij de school ook konden voorzien van een 20-tal computers. Daarop hebben wij eerst de school zelf bezocht.

Via de Derde Wereld Werkplaats in Teteringen, die o.a. oude computers opknapt, bestond de mogelijkheid computers naar deze school te sturen. Tijdens het laatste bezoek van Roel en Marianne waren zij er getuige van dat de computers aankwamen en dankbaar in ontvangst genomen werden. Twee leerkrachten kunnen de computers installeren en onderwijs geven.

Leerlingen pakken de computers uit

Sosio en Kamasielo

In onze vorige nieuwsbrief (juni 2009) hebben wij u uitvoerig bericht over het belang van vakonderwijs in Kenia. In het jaarverslag 2008 hebt u kunnen lezen dat wij de eerste projecten beginnen voor deze vorm van onderwijs.

Tatwa Mwachi spreekt het oudercomité toe

Om nog even het geheugen op te frissen: in Kenia bestaan slechts enkele scholen die gericht zijn op technisch onderwijs. De situatie op deze scholen is echter erbarmelijk. In overleg met onze partner IcFEM hebben wij 2 scholen geselecteerd om een project te starten uit de 6 scholen die wij zelf bezocht hebben. Relevant bij deze keuze was de betrokkenheid van de gemeenschap bij deze scholen en of de ouders het belang van deze vorm van onderwijs voldoende inzien.

Wij hebben inmiddels een projectvoorstel ontvangen van beide scholen en willen nu zo spoedig mogelijk beginnen met de bouw van workshops op elke school.

Ook willen we zorgen voor de aanschaf van gereedschappen, eventueel in samenwerking met de Derde Wereld Werkplaats in Teteringen. IcFEM is nauw betrokken bij een van de scholen omdat Tatwa Mwachi, adjunct-directeur van IcFEM, in het schoolbestuur zit. Beide projecten zullen tevens een onderdeel zijn van het "community development" programma van IcFEM, waarbij veel aandacht geschonken zal worden aan de betrokkenheid van de gemeenschap.

Het enthousiasme van de mensen op de scholen is groot. De leerlingen en leraren zijn blij dat er nu ook aandacht voor hen komt en dat die niet alleen gericht is op lagere en middelbare scholen. Wij zullen de ontwikkelingen m.b.t. de projecten op de scholen nauwgezet volgen. Een goede evaluatie na afloop is van groot belang om te bekijken of het zinvol is om projecten voor deze vorm van onderwijs te vervolgen.

Kurt Lindijer

Al geruime tijd zijn wij op zoek naar leden voor ons Comité van Aanbeveling. Momenteel zijn wij blij met de burgemeester van Breda, de heer Peter van der Velden en de voormalige minister van Handel en Industrie in Kenia, de heer Mukhisa Kituyi.

Dank zij de contacten van ons bestuurslid Johan van Uffelen, hebben wij Kurt Lindijer bereid gevonden zitting te nemen in het comité.

Kurt Lindijer woont in Nairobi en is al jarenlang Afrika-specialist voor NRC Handelsblad en verslaggever voor het Radio-1 Journaal.

Hartelijk welkom bij onze Stichting Harambee!

Intussen zoeken wij nog verder naar uitbreiding van ons Comité van Aanbeveling.

De ouders luisteren scherp

Toolkit

De afgelopen jaren heeft Stichting Harambee vele lagere scholen bezocht. Daarmee hebben we ook een beeld gekregen van de situatie op de kleuterscholen die, net als hier in Nederland, onderdeel van de lagere school uitmaken.

Schamele spelmogelijkheden

Het is vaak een somber beeld van veel kleutertjes die onder abominabele omstandigheden les hebben: lemen lokaaltjes, geen stoelen of banken! Soms hangt er een kapot schoolbord aan de muur. De leerkrachten zijn meestal niet specifiek tot kleuteronderwijzeres opgeleid. Soms zijn het meisjes die net van de middelbare school afkomen en geen idee hebben wat ze met de kinderen moeten doen.

Er zijn wel cursussen voor kleuteronderwijs maar wij zijn weinig mensen tegen gekomen die deze gevolgd hebben. Deze leerkrachten krijgen niet of nauwelijks een salaris betaald door de overheid. Speelgoed of leer/ontwikkelingsmaterialen zijn nagenoeg niet aanwezig, kleuters spelen soms buiten in de modder! ECD (Early Childhood Development), zoals deze vorm van onderwijs in Kenia wordt genoemd, is er slecht aan toe, terwijl dit wel van groot belang is als basis voor de verdere ontwikkeling van kinderen.

In nauw overleg met IcFEM is het plan ontstaan om een toolkit te ontwerpen met een aantal eenvoudige leskaarten en leermiddelen t.b.v. de leerkrachten. In Nederland zijn wij bezig met een kleine groep deskundigen op dit vlak om deze toolkit samen te stellen. Uitgangspunt is dat het eenvoudig te begrijpen moet zijn, dat leermiddelen gemaakt kunnen worden van lokale materialen en dat de scholen die zelf kunnen dupliceren. In de zomer van 2010 hopen we een voorbeeld van deze toolkit aan de scholen te kunnen presenteren in workshops voor de leerkrachten.

We willen eerst met hen bespreken of de toolkit aansluit bij hun eigen ideeën. Wij zijn erg blij dat wij hier iets aan kunnen doen dank zij de enthousiaste medewerking van Marianne van Dongen, Nel Kimenai en Geert Bles. Dank jullie wel.

Timmerkist voor Simon Kigai

Bij ons werk in Kenia ontmoeten we vele mensen. Sommigen daarvan maken extra indruk. Dat was het geval toen wij Simon ontmoetten, chauffeur bij IcFEM. Simon heeft bij de onlusten op de berg Mount Elgon 13 familieleden verloren en is met zijn vrouw en kinderen naar Kimilili gevlucht om een veilig heenkomen te zoeken. Oorspronkelijk is hij timmerman van beroep maar hij kon werk vinden bij IcFEM. Tijdens een autorit naar een van de scholen raakten we met hem aan de praat en vertelde hij ons zijn geschiedenis. Hij zou dolgraag weer aan de slag gaan als

timmerman maar al zijn gereedschap was hem afgenomen.

Dit bracht ons op het idee bij de Derde Wereld Werkplaats in Teteringen te vragen of hij in aanmerking zou kunnen komen voor een timmerkist. De Derde Wereld Werkplaats, het vroegere Gered Gereedschap, knapt oud gereedschap op en vervoert die o.a. naar Kenia. Ons verzoek werd ingewilligd en wij hebben zelden iemand zo blij kunnen maken. Op bijgaande foto is dit duidelijk zichtbaar! Simon begint met meubels te maken voor zijn eigen huisje aangezien hij geen enkel meubelstuk bezit.

Nieuwe school in Naitiri

Graag houden wij u op de hoogte van de ontwikkelingen rond de bouw van een nieuwe school in Naitiri. Dit is voor Stichting Harambee een bijzonder project omdat het de eerste keer is dat we een geheel nieuwe school gaan bouwen.

De kleuters krijgen les onder de boom

We vertelden al eerder over de problematische situatie op de 4 bestaande scholen in dit gebied, waar iedere school minstens 1500 leerlingen heeft en de druk van de ketel moet door een nieuwe school te bouwen. Tijdens het laatste bezoek van Roel en Marianne was er een bijzonder overleg over de plannen voor de nieuwe school.

Op een zonnige dag reden zij naar het land waar de school gebouwd zal worden. Nu nog een maïsveld maar leuk om te zien waar straks de nieuwe gebouwen zullen verrijzen! Aangrenzend aan dit stuk land kregen kleine kleuters les buiten onder

een boom met het schoolbord tegen de boom gezet. Daar was ook een bankstel geplaatst voor IcFEM en Roel en Marianne voor de uitgebreide vergadering met vertegenwoordigers van de gemeenschap en de overheid. Uitvoerig werd van gedachten gewisseld over de komende plannen. Er werd gesproken in een open sfeer waarbij schoolbestuur en oudercommissie de stand van zaken vertelden over de voorbereidingen voor hun nieuwe school. O.l.v. een vertegenwoordiger van IcFEM waren al eerdere bijeenkomsten geweest: mensen wisten goed waar ze over spraken. Aan de orde kwamen bijvoorbeeld de eisen waar de school aan moet voldoen, evenals de financiering en de ouderbijdrage, het toelatingsbeleid, de kwaliteit van het onderwijs etc. Daarnaast gaven zij hun ideeën over een modelschool. Ontwikkelingswerk zoals we denken dat het op een goede manier gebeurt: mensen komen zelf met hun eigen ideeën en worden direct bij het project betrokken. Zo zal het **hun** school worden.

Het voltallige schoolcomité bij de plaats van de nieuwe school

110 Voetballen

Van &Samhoud, organisatieadviseur in Utrecht, hebben we 110 voetballen gekregen voor onze scholen. Ballen zijn een prima manier om mensen met elkaar in verbinding te brengen en zo vooruit te komen. Opgestuurd naar Kimilili kwamen ze zonder problemen aan. Tijdens ons bezoek in september hebben we op alle scholen een aantal ballen uitgedeeld. De vreugde was enorm. De mensen in West-Kenia zijn dol op voetballen. Dikwijls zie je leerlingen fanatiek spelen met zelfgemaakte ballen van papier, plastic en touw. Er is vaak geen geld om goede ballen aan te schaffen. Dus een gift van een aantal mooie blauwe ballen gaf veel gejuich en blijdschap. Binnen no time waren de ballen verdwenen in een joelende menigte rondrennende leerlingen.

&Samhoud hartelijk bedankt voor deze aansprekende gift!

Projecten 2009

Voor 7 nieuwe projecten in 2009 hebben we in de zomer een aanvraag bij Impulsis ingediend. Impulsis verdubbelt het bedrag dat wijzelf bijeen brengen. Zodoende kan met een gift van bv 100 euro een bijdrage van 200 euro aan een project worden besteed. In november hebben we bericht ontvangen dat onze aanvraag is goedgekeurd.

De projecten die we hebben gepland zijn:

- **Kimilili FYM Girls Secondary School**
160 leerlingen, bouw van 3 klaslokalen
- **Kamusinga Primary School**
1250 leerlingen, bouw van een bibliotheek
- **Beroepsonderwijs**
Bouw op 2 technische scholen van 2 praktijklokalen elk inclusief gereedschap t.b.v. verbetering van het vakonderwijs, totaal 140 leerlingen
- **EARC Mumias**
Afbouw van het behandelcentrum voor gehandicapte kinderen die voorbereid worden op de lagere school
- **Bukolwe Mixed Secondary School**
480 leerlingen, aanschaf van 20 computers en 2 printers i.s.m. de Derde Wereld Werkplaats in Teteringen
- **Kimabole Secondary School**
310 leerlingen, aanschaf van tafels, stoelen en kasten voor de bibliotheek
- **Kimilili Boys Primary School**
1010 leerlingen, renovatie van 2 klaslokalen, aanleg opvangsysteem voor regenwater en bouw van 30 toiletten
- **Ugolwe Primary School**
410 leerlingen, bouw van 2 kleuterklassen

Voor deze projecten is een bedrag nodig van € 155.200. De ouders brengen in totaal € 9.800 bijeen, Stichting Harambee € 74.200 en Impulsis € 71.200.

Het is weer geweldig dat zo velen ons financieel steunen waardoor we deze projecten dit jaar kunnen beginnen. Hartelijk dank voor alle bijdragen!

Kwaliteitsverbetering onderwijs

Niet alleen goede gebouwen dragen bij aan kwaliteitsverbetering van het onderwijs. Veel andere aspecten spelen ook een rol, zoals bijv. een goed schoolhoofd, bekwame leerkrachten, een toegepast lesprogramma, goede leermiddelen etc.

De vergadering over kwaliteit

Tijdens het laatste verblijf van Roel en Marianne in Kenia is er een workshop van een dag georganiseerd over dit onderwerp. Enkele vertegenwoordigers van IcFEM waren aanwezig, evenals John Were en Elisabeth Ngutuku. Via het Institute of Social Studies in Den Haag waren Roel en Marianne met haar in contact gekomen. Zij is onderwijsdeskundige in Nairobi en was speciaal voor de gelegenheid naar Kimilili gekomen. In de ochtend werd gediscussieerd over wat precies verstaan wordt onder onderwijskwaliteit. In de middag kwamen de eisen aan bod waar een modelschool aan moet voldoen.

Deze discussie vormt de basis voor een projectvoorstel van IcFEM voor een programma voor beter onderwijs in de regio op de scholen waar Stichting Harambee projecten heeft gedaan. De dag was bijzonder nuttig en verhelderend voor alle aanwezigen.

Naar aanleiding hiervan hebben wij John Were gevraagd om een stukje te schrijven over kwaliteit van onderwijs dat wij hierbij graag met u delen.

Accountantsverklaring

Net als vorig jaar heeft Accountantskantoor van Oers in Breda de jaarrekening van Stichting Harambee bekeken. Na onderzoek heeft de accountant over de jaarrekening 2008 een goedkeurende verklaring afgegeven.

John Were over kwaliteitsonderwijs

Kwaliteit van onderwijs in Kenia moet uitgaan van een visie op een maatschappij die vrij van armoede is en op de structuren die bij goed onderwijs horen. De scholen moeten de leerlingen helpen uitgroeien tot mensen die sociaal adequaat kunnen functioneren, zodat er waardevolle gemeenschappen ontstaan.

Kwaliteitsonderwijs moet tot doel hebben de leerlingen te laten opgroeien met een degelijk begrip van eerlijkheid en verantwoordelijkheidsgevoel in alles wat zij doen. Dit impliceert waarden als menselijke waardigheid, gelijkheid, verdraagzaamheid, integriteit en begrip voor multiculturele verhoudingen. Het Ministerie van Onderwijs heeft behoefte aan een totale herwaardering van de huidige stand van zaken op de scholen om zodoende de juiste prioriteiten te stellen. De ouders en schoolhoofden moeten erbij betrokken worden want onze kinderen kunnen niet gemakkelijk rolmodellen bepalen.

Kwaliteitsonderwijs begint thuis in het gezin. Daarom is het van belang dat ouders zichzelf zien als de eerste opvoeders in alle aspecten van het leven. Het lijkt erop dat we in Kenia alle verantwoordelijkheid om onze kinderen te vormen afschuiven op de scholen. We hebben thuis erg weinig tijd voor onze kinderen en het kan ons niet schelen wat ze doen op de school waar we ze heen sturen. Kwaliteitsonderwijs vereist dat ouders en leerkrachten het met elkaar eens zijn en effectief toezicht houden op de schoolprogramma's op maatschappelijk, studie- en onderwijsgebied.

Ouders denken dat dit alleen de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Onderwijs is. Toch hebben ze de overheid niks concreets zien doen. De kinderen zijn van ons en de scholen zijn ook van ons. Als partner van Stichting Harambee zie ik met verlangen uit naar de dag dat ouders meer belangstelling beginnen te tonen voor het soort onderwijs dat de kinderen krijgen,

Onze partner John Were aan het woord

zowel thuis als op school. Tot nu toe is het criterium voor de kwaliteit van een school gebaseerd op de resultaten die behaald worden bij de officiële examens. Als de school ondersteuning heeft gekregen van Stichting Harambee en de school ook betere resultaten behaalt, ben ik als partner al heel blij, zelfs al worden de faciliteiten die we verschaften niet helemaal goed onderhouden.

Bij kwaliteitsonderwijs hoort een cultuur van zorg voor jezelf maar ook voor de faciliteiten en de omgeving. Kwaliteitsonderwijs moet de leerlingen leren wedijveren met de wereld om hen heen. Daarom hebben leerlingen en leraren een lange termijn visie nodig, die leerlingen creatief maakt en niet alleen maar consumenten. Momenteel lijkt dat niet het geval. Ik ben van mening dat er voldoende getrainde schoolhoofden zijn maar dat er erg weinig scholen zijn die kwaliteit bieden. De regering en zij die ons een goed hart toedragen zoals Stichting Harambee, voorzien de scholen van de benodigde faciliteiten. Ik vind dat ouders, leerkrachten en verantwoordelijken heel goed moeten bezien wat onze kracht, zwakheden en mogelijkheden zijn. Als we duidelijk hebben waar de oplossingen liggen, ja, dan zijn wij in staat kwaliteitsonderwijs te bieden.

Op school begint 't!

Resultaten lagere scholen

Aan het eind van 8 jaar lagere school doen de leerlingen in Kenia een examen, KCPE genaamd. De resultaten van dit examen bepalen of en op welke middelbare school ze verder kunnen leren.

Het examen omvat 5 vakken: Engels, Swahili, rekenen, natuurwetenschappen en maatschappijleer. Dit zijn de hoofdvakken in het lager onderwijs; daarnaast wordt ook les gegeven in andere vakken zoals gezondheid, landbouw, gymnastiek. Voor elk examenvak zijn maximaal 100 punten te halen; voor voor alle examenvakken samen dus maximaal 500 punten.

Op "onze" scholen variëren de resultaten tussen de 354 en 170 punten. Globaal liggen de scholen in 3 regio's: Kimilili (6 scholen), Mumias (4 scholen) en Naitiri (4 scholen). Het onderwijsniveau verschilt per regio. Het niveau in Naitiri is duidelijk lager dan in Kimilili en Mumias; dit is ook een armere streek. Van de resultaten worden per regio overzichten gemaakt.

Als we in Kenia zijn praten we heel vaak over de schoolresultaten. Het is immers belangrijk dat in goede schoolgebouwen ook goed les gegeven wordt. We kunnen concluderen dat de prestaties op "onze" scholen gerekend over een langere termijn (5 à 7 jaar) omhoog gaan.

Ons drukwerk

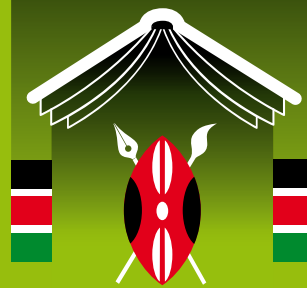
Regelmatig krijgen wij vragen over het drukwerk van onze stichting, met name over de prachtig uitgevoerde nieuwsbrief.

Men vraagt zich af hoe wij dit kunnen financieren, aangezien de donaties die wij ontvangen natuurlijk vooral besteed moeten worden aan de projecten. Wij willen graag onder de aandacht brengen dat alle drukwerk voor Stichting Harambee, dus ook de nieuwsbrief, volledig gesponsord wordt door drukkerij Salsedo te Breda. Ook Ron Schouwenaar van het ontwerp bureau Smidswater werkt belangeloos mee. Hij verzorgt de vormgeving en opmaak voor de nieuwsbrief in zijn vrije tijd in goede samenwerking met Salsedo. Dit betekent dat Stichting Harambee hier geen enkele kosten aan heeft. In de praktijk blijkt dat wij met dit drukwerk gemakkelijker ingangen kunnen krijgen bij nieuwe donoren, vooral bedrijven. Het is ons visitekaartje waarmee wij naar buiten kunnen treden. Wij zijn dan ook enorm blij met hun bijdrage aan het werk van onze stichting.

drukkerij Salsedo

www.salsedo.nl

 Smidswater
www.smidswater.nl

STICHTING
HARAMBEE

Doelstelling en werkwijze stichting

Stichting Harambee heeft tot doel het leveren van een bijdrage aan verhoging van de levensstandaard van de mensen in West-Kenia door een substantiële verbetering van de kwaliteit van de onderwijsmogelijkheden. Daarmee sluit zij aan bij de eerste drie Millenniumdoelen voor 2015:

- De armoede halveren en minder mensen honger;
- Alle kinderen naar school;
- Mannen en vrouwen gelijkwaardig.

De stichting werkt volgens een vastomlijnde werkwijze waarmee gewaarborgd wordt, dat gelden goed besteed worden en dat donoren goed geïnformeerd kunnen worden over het project. In Kenia werkt de stichting met twee partners die als toezichthouder de projecten volgen.

In principe is het ook de bedoeling dat de betrokken school zelf een eigen bijdrage levert aan het project om de betrokkenheid met het project zeker te stellen. Deze bijdrage kan bestaan uit geld naar draagkracht, uit werkzaamheden door leerlingen, leerkrachten of ouders en uit materialen zoals hout of bakstenen. Van de gelden die de stichting ontvangt, wordt meer dan 95% gebruikt voor het realiseren van projecten.

Algemene informatie

Stichting Harambee is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Breda onder nummer 20102573 en is door de Belastingdienst officieel erkend als goed doel.

Kijk voor meer algemene gegevens van Stichting Harambee op www.harambeeholland.nl

Bank: SNS Bank, rekening nummer 87.93.59.161. ten name van Stichting Harambee te Bavel.

E-mailadres: info@harambeeholland.nl

Comité van Aanbeveling:

- Peter van der Velden, Burgemeester van Breda
- Mr. Mukhisa Kituyi, vm. Minister van Handel en Industrie in Kenia
- Kurt Lindijer, Afrika-specialist en journalist in Nairobi

op school begint 't